

Standardizirani kompetenčno usmerjeni pisni
zrelostni izpit/zrelostni in diplomski izpit

26. september 2023

Slovenščina

Komentar k nalogam

Tema 1 / Naloga 1

Tema:	Literatura – umetnost – kultura
Naslov:	Muriel Barbery: <i>Eleganca ježa</i>
Besedilna vrsta:	interpretacija besedila
Obseg:	405–495
Situacija:	–
Pisna dejanja, ki naj bodo izpolnjena s posebnim ozirom na besedilno vrsto:	opis/obnova, pripoved, razlaga, utemeljitev
Izpolnitev naloge glede vsebine:	
Jedrno sporočilo (jedrna sporočila) priloženega besedila / priloženih besedil:	Paloma Josse (v besedilu samo s priimkom), 12-letnica, razmišlja o lepoti in smislu slovnice.
Možnosti za delovno nalogo 1: Določite ...	Odlomek govori o lepoti in smislu slovnice in jezika, ki ju niso zmožni spoznati vsi, po mnenju pripovedovalke na žalost tudi ne učiteljica v predstavljeni uri književnosti.
Možnosti za delovno nalogo 2: Analizirajte ...	<ul style="list-style-type: none"> ■ <u>vsebinska nasprotja</u>: »pri uri književnosti brez književnosti in jezika brez razumevanja jezika« ■ <u>francoska imena</u>: Maigre, Achille Grand-Fernet ■ <u>strokovni izrazi</u>: »kakovostni pridevnik v vlogi prilastka«; »namenilnik«; »spregati glagol«; »ujemanje deležnika«; »IQ« ■ <u>frazemi</u>: biti na mestu; kap me bo zadela; lupiti plast za plastjo; ne odpreti ust; veter je obrnil smer; zadržati dih; vreči iz tira; pasje krdelo je začelo kazati zobe; pokazati se/koga v dobri luči; potegniti se nazaj; rešiti si kožo ■ <u>primere</u>: »kot bi pastir pozabil na svojo čredo«; »kot če bi nekemu rekli, naj si prebere razvoj zgodovine stranišča skozi stoletja, če želi lulati in kakati« ■ <u>otroški jezik</u>: »lulati«, »kakati« ■ <u>retorična vprašanja</u>: »»Zakaj potrebujemo slovnico?««; »Čudovito, mar ne?« ■ <u>dialogi</u>: »»Zakaj potrebujemo slovnico?« [...] »To bi pa že morali vedeti,« [...] »Ja, ampak jaz ne vem,« [...]« ■ <u>povezovanje besed v eno besedo</u>: (norčevanje, jeza): »gospa-ni-važno-da-sem-plaçana-da-vas-jaz-to-na-učim« ■ <u>poševna/kurzivna pisava za poudarek vsebine</u>: »<i>narobe</i>«, »<i>butasto</i>« ■ <u>napačno sestavljene povedi</u>: (»»Zelo bil rad bi prišel k vam bolj zgodaj, a bom zavil na napačno cesto.«») Zelo bi me veselila. ■ <u>trojno ponavljanje (trias)</u>: »Kadar govorimo, beremo ali pišemo, [...]«

	<ul style="list-style-type: none"> ■ <u>tujke</u>: »trans«, »reduktivistično«, »sinteza« ■ <u>slikovit jezik</u>: »[...] in tako se je to jutro spremenilo v kriminalko in cirkuško predstavo za isto ceno: vsi so čakali na izid bitke in upali, da bo čim bolj krvav«; »[...] sibirski oblak, kako lebdi nad glavo naše debele učiteljice« ■ <u>pogovorne besede</u>: štos, potegniti se nazaj ■ <u>slabšalni izrazi</u>: butast
<p>Možnosti za delovno nalogo 3: Interpretirajte ...</p>	<p><i>Lastno razumevanje kandidatke/kandidata.</i></p> <p>Na primer:</p> <p>Besedilo je opis učne ure francoščine. Mlado, nadpovprečno inteligentno dekle se jezi nad tem, da niti učiteljica ne pozna pravega smisla slovnice oz. da odgovarja zelo površno. Tako ima gospodična Josse občutek, da gospa Maigre poučuje le, ker je to njeno delo. Poleg tega učiteljica napačno uporabi namenilnik.</p> <p>Palome Josse razlaga lepoto in namen slovnice in jezika, ki je v tem, da lepo in pravilno govorimo in se s tem izognemo sramoti. Za Palome Josse je slovnica pot do lepote.</p> <p>Za večino ljudi je slovnica muka, ki se je morajo v šoli pač učiti, v konkretnem govorjenju in pisanju pa se je ne držijo. Predvsem se opaža to v socialnih medijih, kjer ima človek občutek, da ni nobenih slovničnih, pravopisnih ali drugih jezikovnih pravil.</p> <p>Zastavlja se vprašanje, ali potrebujemo jezikovna pravila, saj se razumemo tudi brez njih – primerjaj socialna omrežja, tujci, tudi uradni dopisi, jedilni listi v gostilnah ...</p>
<p>Možnosti za delovno nalogo 4: Razpravljajte ...</p>	<p><i>Lastno stališče kandidatke/kandidata.</i></p> <p>Mogoči odgovori:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Slovenščina je po intonaciji zelo mehak jezik, »je beseda praznika, petja in vriskanja« (Ivan Cankar, <i>Kurent</i>). ■ Nekateri jeziki so zelo »mehki, pojoči« (npr. španščina), drugi so »trši« (npr. nemščina); zastavlja se vprašanje, ali je to odraz mentalitete kakega ljudstva/naroda. ■ Materinščina je po navadi za vsakega človeka najlepši jezik. ■ Slovenščina ima še dvojino in 6 sklonov, kar jo razlikuje od večine drugih evropskih jezikov – to je nekaj edinstvenega, saj se človek tako lahko izraža natančneje. ■ Posebnost je tudi glagoski vid – za tuje govorce in tudi za domačine včasih težko dojemljiv. ■ Razne druge jezikovne posebnosti jezikov: sinonimi, različni pomeni besed ...

Tema 1 / Naloga 2

Tema:	Literatura – umetnost – kultura
Naslov:	Pisanje kot terapija
Besedilna vrsta:	komentar
Obseg:	315–385
Situacija:	<u>Povod:</u> komentar za literarno revijo <i>Rastje</i> <u>Vloga:</u> mladostnica/mladostnik <u>Naslovniki:</u> bralke in bralci literarne revije <i>Rastje</i>
Pisna dejanja, ki naj bodo izpolnjena s posebnim ozirom na besedilno vrsto:	ocena, opis/obnova, razlaga, utemeljitev
Izpolnitev naloge glede vsebine:	
Jedrno sporočilo (jedrna sporočila) priloženega besedila / priloženih besedil:	Intervjuvani pisatelj na primeru lastne življenjske zgodbe dokazuje, da ima pisanje veliko moč in je lahko tudi del procesa duševnega zdravljenja.
Možnosti za delovno nalogo 1: Povzemite ...	Josef Winkler, znani in ugledni avstrijski pisatelj, v intervjuju, objavljenem na spletnem portalu časopisa <i>Primorske novice</i> , poudarja moč besede, kaj zmorejo pisatelji s svojimi besedami. Pripoveduje o hrepenenju po knjigah, o odnosu do svojega očeta in do katoliško konservativnega sveta, v katerem je s težavo doraščal. Biča zlaganost, lažno moralno, homofobijo, rasizem in poudarja, kaj zmore moč besede/književnosti.
Možnosti za delovno nalogo 2: Razmišljajte ...	<i>Kandidatka/kandidat razmišlja o pomenu pisanja, pri čemer lahko upošteva lastne izkušnje.</i> Pisanje je, kakor se vidi ob primeru Josefa Winklerja, lahko del procesa duševnega zdravljenja. Je učinkovito orodje za obdelavo in soočanje z lastnimi občutki in prispeva k psihološkemu olajšanju in s tem k boljšemu fizičnemu počutju. Vsakomur se zgodi, da se občasno znajde v slabi življenjski fazi, pod stresom ali v kaki problematični situaciji. V takem primeru lahko pomaga pisanje – in tudi branje – najti ravnovesje in urediti neprijetna čustva, ki se pojavijo v takšnih življenjskih okoliščinah. S pisanjem ustvarjamo nekaj, kar izraža osebne misli in občutke. Mogoče točke: <u>Na psihološki ravni lahko pisanje med drugim</u> <ul style="list-style-type: none"> ■ pomaga kot terapija (npr. <i>Dnevnik Anne Frank</i>), ko je trpljenje glavni povod za pisanje, ■ ozdravi travme / simptome travmatskih motenj, ■ pomaga reflektirati, predelati doživeto, ■ spreminja pogled na resničnost, ■ omogoča pridobivanje novih spoznanj in znanj,

	<ul style="list-style-type: none"> ■ olajša osamljenost, ■ uredi kaos misli v urejeno besedilo, ■ pomaga se vrniti k sebi, ■ zmanjša simptome depresije, ■ pomaga najti ventil za vse potlačeno v nas (jezo, prizadetost, strah), ■ vrne ravnovesje, ■ sprošča čustveno breme, ■ zmanjšuje stres. <p><u>Na fizični ravni lahko pisanje vpliva (posredno) na</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ■ krepitev imunskega sistema, ■ boljše spanje in s tem manj utrujenosti, ■ pomirjenost, ■ ohranjanje finomotoričnih spretnosti, ■ mobilnost.
Možnosti za delovno nalogo 3: Ovrednotite ...	<i>Kandidatka/kandidat ovrednoti pomen pisanja po lastni presoji z ustrežno utemeljitvijo, pri čemer navaja lastne izkušnje.</i>

Tema 2/Naloga 1

Tema:	Tehnologija in mi
Naslov:	Sužnji tehnologije
Besedilna vrsta:	analiza besedila
Obseg:	360–440
Situacija:	–
Pisna dejanja, ki naj bodo izpolnjena s posebnim ozirom na besedilno vrsto:	opis/obnova, razlaga
Izpolnitev naloge glede vsebine:	
Jedro sporočilo (jedrna sporočila) priloženega besedila / priloženih besedil:	Danes je vse odvisno od računalnikov, niti hrane, ki je je v restavraciji na zalogi dovolj, človek ne more naročiti, če jed ni zapisana v računalniku oz. če računalnik ne dela.
Možnosti za delovno nalogo 1: Obnovite ...	Avtor se spominja svojega očeta, pravnika, ki si je kupil računalnik, s katerim je izračunal stroške, ki jih je zaračunal strankam. Izvemo, da je z računalnikom računal veliko dlje kot prej, ko je računal na pamet. Kot najbolj nazoren primer, da smo sužnji tehnologije, navaja avtor primer, kako je v restavraciji želel naročiti ocvrti sir, a ga ni dobil, ker te jedi ni bilo v računalniku, četudi so imeli v kuhinji vse sestavine na razpolago.
Možnosti za delovno nalogo 2: Analizirajte ...	<ul style="list-style-type: none"> ■ V besedilu je nekaj <u>angleških in tujih besed</u> – večinoma zapisanih, kot se izgovorijo: pisi (PC); knokavt; windowsi; hobi; kalkulatorji; UNRRA = United Nations Relief and Rehabilitation Administration; trumanova jajca; livre de poche (franc.). ■ Citira <u>rek</u>: »[...] rek, da postajamo sužnji tehnologije [...]«. ■ Veliko je <u>primerjav</u>, predvsem novih izumov s starimi/starinskimi stvarmi. ■ Kolumnist govori v prvi osebi iz osebnih in družinskih izkušenj.
Možnosti za delovno nalogo 3: Navedite ...	<i>Avtorica/avtor zapiše svojo oceno v tem odstavku.</i> Možna izhodišča: »Opotekel sem se iz gostilne in pomislil, da vselej lahko zmanjka kakšne jedi, ali iz hladilnika ali iz računalnika. Nikoli pa ne bo zmanjkalo računalnikov. Če ne bo sira ali vampov, si vselej lahko naročite računalnik, ki jih je dovolj na zalogi. Na žaru ali na buzaro.« Avtor izpoveduje svoje stališče do teme, ki je aktualna: tehnologija in njen vpliv na naš vsakdanjik, na osebno življenje vsake posameznice in vsakega posameznika. S pristopom pretiravanja podčrta svoj kritični odnos do te tematike.

Možnosti za delovno nalogo 4: Določite ...	<ul style="list-style-type: none"> ■ <u>besedilna komika</u>: avtor uporablja angleške besede in jih zapiše, kot se izgovorijo, npr. pisi (PC); ■ primerjava nove tehnike s starimi napravami: npr. računalno in računalnik; ■ primerjava tehnologije s človekom: »v drobovju malega robota nekaj zakruli kot sestradan želodec«; ■ primerjava računalnika z jedjo: računalnik na buzaro ■ <u>sarkazem in/ali ironija glede vsebine</u>: »[...] advokati nimajo težav z izračunavanjem, če pa se kaj zatakne, zaokrožijo navzgor in se vselej izide.« Ali: »Opotekel sem se iz gostilne in pomislil, da vselej lahko zmanjka kakšne jedi, ali iz hladilnika ali iz računalnika. Nikoli pa ne bo zmanjkalo računalnikov. Če ne bo sira ali vampov, si vselej lahko naročite računalnik, ki jih je dovolj na zalogi. Na žaru ali na buzaro.«
---	---

Tema 2/Naloga 2

Tema:	Tehnologija in mi
Naslov:	Smo sužnji tehnologije?
Besedilna vrsta:	komentar
Obseg:	360–440
Situacija:	<u>Povod:</u> komentar o rabi sodobnih tehnologij za spletni časopis <u>Vloga:</u> mladostnica/mladostnik <u>Naslovniki:</u> bralke in bralci spletnega časopisa
Pisna dejanja, ki naj bodo izpolnjena s posebnim ozirom na besedilno vrsto:	ocena, opis/obnova, razlaga, utemeljitev
Izpolnitev naloge glede vsebine:	
Jedrno sporočilo (jedrna sporočila) priloženega besedila / priloženih besedil:	<p><u>Priloga 1:</u></p> <p>Iz ankete je razvidno, da dijaki skoraj ves dan preživljajo s telefonom v roki. Uporabljajo ga tudi med poukom, čeprav je to prepovedano.</p> <p>Novе tehnologije nam sicer v življenju lahko precej pomagajo, a moramo paziti, da nas ne zasvojijo.</p> <p><u>Priloga 2:</u></p> <p>Tehnologija človeku olajšuje življenje in njena prednost je, da so se z njo pospešili vsi procesi, je mnenje starejših anketirank in anketirancev.</p> <p>Za mlade je tehnologija lahko tudi zelo nevarna.</p>
Možnosti za delovno nalogo 1: Obnovite ...	<p><u>Priloga 1:</u></p> <p>Za mnoge dijake se prve minute novega dneva vrtijo okoli telefona, kar 82 % anketiranih radovljiških gimnazijcev pa zjutraj zbudi opozorilo na telefonu.</p> <p>Dijaki »visijo« na telefonu skoraj ves dan, tudi med poukom, četudi to ni dovoljeno. Vedno bolj problematična je zasvojenost s telefonom, saj kar 70 % vprašanih dijakov brska po telefonu brez razloga.</p> <p>Za razvoj je moderna tehnologija sicer priporočljiva, a je treba paziti, da človeka ne zasvoji.</p> <p><u>Priloga 2:</u></p> <p>Starejši vprašani menijo, da olajšuje tehnologija človeku življenje, in njena prednost je, da so se z njo pospešili vsi procesi. Za mlade pa je tehnologija tudi zelo nevarna, saj postanejo od nje odvisni, uničuje jim zdravje, ne hodijo več ven, izgubijo stik z realnostjo in se odtujijo od sveta.</p>
Možnosti za delovno nalogo 2: Primerjajte ...	<p><u>Priloga 1:</u></p> <p>Dijaki Ekonomske gimnazije in srednje šole v Radovljici so priznali, da je zanje telefon zelo pomemben in da ga uporabljajo ves dan. 52 % vprašanih ima na voljo celo več elektronskih naprav, npr. telefon, tablico ali računalnik.</p> <p>Opazno pa je, da je vedno več mladih odvisnih od moderne tehnologije.</p>

	<p><u>Priloga 2:</u></p> <p>Iz intervjujev s starejšo generacijo je razvidno, da vidi ta v sodobni tehnologiji veliko pomoč. O mladih pa menijo, da jih tehnologija usužnjuje in jih zdravstveno in socialno uničuje.</p> <p>V glavnem se anketa z mladimi in mnenja starejše generacije ujemajo, saj vidijo v moderni tehnologiji vsi veliko prednosti. Nevarnosti za mlade, ki jih vidijo starejši, pa so dijaki v svojih izjavah potrdili.</p>
<p>Možnosti za delovno nalogo 3: Zavzemite stališče ...</p>	<p><i>Kandidatka/kandidat po lastni presoji zavzame stališče do problematike.</i></p> <p>Mogoči odgovori:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Telefon in druge sodobne tehnologije ponujajo izredno veliko različnih možnosti za uporabo: telefoniranje, pisanje, slikanje, pomnjenje, risanje, bujenje in še marsikaj drugega. Zato je pomemben pripomoček skozi vsak dan in za najrazličnejše možnosti. ■ Sodobna tehnologija pomaga krajšati dolgčas ali je zabava v osamljenosti. ■ Danes s pomočjo sodobne tehnologije na spletu dobimo skoraj vse informacije. ■ Iz navedenih razlogov danes ni mogoče več živeti brez modernih medijev. ■ Sodobni mediji, predvsem socialna omrežja in razne igre vodijo človeka v odvisnost. ■ Na spletu je veliko oglasov, ki človeka zavajajo k prekomernemu nakupovanju. ■ Na spletu je veliko negativnih portalov, ki človeka lahko zaslužijo, ga zavedejo na stranpoti in v ekstremizem, npr. pornografija, ekstremistične ideologije, nacionalizem, razni kulti ... ■ Vedno več je zlaganih sporočil ali mejlov, ki uničujejo aparate ali s katerimi skušajo njihovi odpošiljatelji vdreti v naše naprave, dobiti podatke o bančnih računih, izvabiti denar in podobno. ■ Računalniki, tablice in telefoni škodujejo zdravju, saj vplivajo na vid, sluh, hrbtenico, mnogi se ob tem tudi prenajedajo in se premalo gibajo. ■ Sodobna tehnologija je le pomoč pri opravljanju dnevnih opravil. ■ Vsak lahko svoj aparat izklopi in ima s tem mir in lahko uživa v svetu okoli sebe. ■ Mladi kljub množični uporabi tehnologije hodijo na zabave in se družijo s prijatelji.

Tema 3/Naloga 1

Tema:	Uspeh in poklic
Naslov:	Ženske v tehničnih poklicih
Besedilna vrsta:	razprava
Obseg:	405–495
Situacija:	–
Pisna dejanja, ki naj bodo izpolnjena s posebnim ozirom na besedilno vrsto:	ocena, opis/obnova, razlaga, utemeljitev
Izpolnitev naloge glede vsebine:	
Jedro sporočila (jedra sporočila) priloženega besedila/ priloženih besedil:	<p><u>Priloga 1:</u></p> <p>V besedilu spregovori osem nominirank za inženirko leta 2019. Vse opravljajo zahevne službe ali v strojništvu, elektrotehniki, kemiji, fiziki, računalništvu in informatiki ali matematiki. Spregovorijo o veščinah, ki jih potrebujejo v svojih poklicih. Vse odgovarjajo podobno, da potrebujejo poleg strokovnega znanja tudi mehke veščine.</p> <p><u>Priloga 2:</u></p> <p>Grafikon prikazuje dejavnosti, v katerih najpogosteje delujejo ženske. Na prvem mestu so storitvene dejavnosti, npr. frizerka, čistilka, nega telesa ... Nato sledijo dejavnosti, kot so strežba jedi in pijač, pravo in računovodstvo, kultura in razvedrilo, uprava podjetij, trgovina na drobno, razne strokovne in tehnične dejavnosti, izobraževanje, na zadnjem mestu pa je zdravstvo.</p>
Možnosti za delovno nalogo 1: Povzemite ...	Vsem nominirankam za inženirko leta je skupno dvoje: vse delajo v odgovornih tehničnih poklicih, kjer so zelo uspešne.
Možnosti za delovno nalogo 2: Navedite ...	Vse poudarjajo, da so poleg strokovnega znanja zelo pomembne tudi mehke veščine, npr. komunikacijske spretnosti, socialna in emocionalna inteligenca, prilagodljivost, hitro ukrepanje, odprtost do novih delovnih nalog, kreativno mišljenje ...
Možnosti za delovno nalogo 3: Razpravljajte ...	<p><i>Kandidatka/kandidat individualno obdelata delovno nalogo.</i></p> <p>Možna izhodišča:</p> <p>Za uspeh v poklicu je pomembno strokovno znanje, a v šoli in pri študiju dobimo le osnove, nato se je treba v konkretnem poklicu izobraževati naprej.</p> <p>Prav toliko, če ne več, so pomembne tudi mehke veščine, ki se jih je mogoče naučiti le delno, pogosto so komu dane ali pa ne oz. so komu prirojene in tudi privzgojene. Dejstvo je, da človek raste z izzivi, kar mu omogoča uspeh, drugo pa je, da se je s pomočjo raznih osebnostnih tečajev ali svetovanj mogoče izobraževati in vaditi tudi v mehkih veščinah.</p>

	Vsekakor je za uspeh v poklicu strokovno znanje premalo, nujno je potrebna tudi socialno inteligentna osebnost.
Možnosti za delovno nalogo 4: Ocenite ...	<p><i>Kandidatka/kandidat po lastni presoji poda oceno.</i></p> <p>Nekaj možnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Še vedno je družba mnenja, da ženske niso sposobne za tehnične poklice, ker jim tudi matematika, fizika, kemija in podobno ne gre od rok – kar vsakič potrjujejo tudi izsledki študije Pisa. ■ Zaradi predsodkov, da ženske niso za tehniko, tudi le redko kdo nagovori ženske, da bi se zanimale za tehnične poklice. ■ A tudi dekleta sama pogosto menijo, da narovoslovne znanosti, kot so kemija, fizika, matematika in tudi tehnika, niso zanje, ker jim ne bodo kos. ■ Predsodki, da ženske za tehnične poklice niso tako sposobne, ženskam včasih onemogočajo napredovanje v teh poklicih, ker vodje podjetij ali oddelkov raje izberejo moškega kot žensko. ■ Zelo odgovorna mesta in kariera (na vseh področjih, ne le v tehničnih poklicih) zahtevajo tudi veliko časa in morda neurejen delavnik, kar je za ženske včasih problem, kako to uskladiti z željo po družini oz. otrocih. ■ V večini šol ženske nimajo možnosti, da bi se preizkusile v tehničnih spretnostih (razen v višjih tehničnih šolah, za katere se odločijo po 8. šolskem letu, a tudi tu je le malo deklet). ■ Dekleta v času šolanja spoznavajo razne poklice, kjer srečujejo v glavnem ženske (npr. frizerke, natakarike, nekaj zdravnic, učiteljice, prodajalke), če pa pride v hišo rokodellec ali tehnik, je to ponavadi moški. To je razvidno tudi iz grafikona. ■ Večina ljudi (tudi ženske!) si želi za vodje (skoraj na vseh področjih) moške, to toliko bolj v tehničnih panogah. Tako preostanejo voditeljska mesta za ženske v grafikonu nazorno prikazane dejavnosti storilnosti.

Tema 3/Naloga 2

Tema:	Uspeh in poklic
Naslov:	Upravljanje starostne raznolikosti na delovnem mestu
Besedilna vrsta:	mnenjski govor
Obseg:	315–385
Situacija:	<u>Povod:</u> govor v podjetju, ki deluje v domači vasi <u>Vloga:</u> maturantka/maturant <u>Naslovniki:</u> vodje podjetja
Pisna dejanja, ki naj bodo izpolnjena s posebnim ozirom na besedilno vrsto:	ocena, opis/obnova, utemeljitev
Izpolnitev naloge glede vsebine:	
Jedrno sporočilo (jedrna sporočila) priloženega besedila / priloženih besedil:	Klavdija Verlak, ki je trenerka za osebni razvoj, iz lastne izkušnje spregovori o razliki med starimi, izkušenimi in mladimi delojemalkami in delojemalci, glede znanja na medijskih področjih.
Možnosti za delovno nalogo 1: Ubesedite ...	V članku Klavdija Verlak spregovori o tem, kako jo včasih razjezi, da mladi sodelavci in sodelavke na medijskem področju vejo in znajo več od nje. Primerja se s hudo mačeho iz <i>Sneguljčice</i> in bi se vseh mladih sodelavcev in sodelavk najraje »znebila« z metodami, kot jih najdemo v različnih pravljicah. A imamo še drugo opcijo, kako se soočiti z dejstvi, da so mladi na določenih področjih bolj spretni: da to sprejmemo in se od njih učimo.
Možnosti za delovno nalogo 2: Razpravljajte ...	<i>Kandidatka/kandidat individualno obdelava delovno nalogo.</i> Možna izhodišča: Mladi delojemalci in delojemalke imajo pogosto drugačno izobrazbo, so tehnično na določenih področjih bolj verzirani/izvedeni/izkušeni/spretni. Mladi imajo več izkušenj in znanja na področjih (socialnih) medijev in tudi bolje razumejo pomen medijev. Mladi so telesno včasih močnejši, hitrejši. Pogosto mladim manjkajo izkušnje, zaradi česar kljub znanju ne uspejo dobro opraviti svojega dela. V šoli / pri študiju se človek ne nauči vsega, kar kasneje potrebuje v poklicu. Zato se morajo mladi v podjetjih še marsičesa naučiti, preden lahko zares uspešno delajo. Starejši delojemalci in delojemalke so morda telesno počasnejši in šibkejši, a imajo izkušnje in zato se v kritičnih situacijah morda bolje znajdejo. Starejši pogosto ne obvladajo delovanja medijev, a se morda bolj zanimajo za živega, konkretnega človeka, sodelavca/sodelavko, kar je prav tako pomemben dejavnik za uspešno sodelovanje.

	<p>Uspeh ni odvisen le od upravljanja s stroji, temveč tudi od natančnosti, vestnosti in zanimanja človeka za kako delo. To je pomembno za starejše in mlajše delojemalce in delojemalke.</p>
<p>Možnosti za delovno nalogo 3: Ocenite ...</p>	<p><i>Kandidatka/kandidat po lastni presoji poda oceno.</i></p> <p>Nekaj možnosti:</p> <p>Izbira delojemalk in delojemalcev je odvisna od tega, kaj obrat proizvaja oz. od njegovih storitev, a pogosto potrebuje starejše in mlajše, ker ima vsaka skupina svoje sposobnosti. Le če gre za posebne panoge, npr. na področjih informatike, telekomunikacije, fizike ..., so včasih dobro izobraženi mlajši boljša izbira.</p>
<p>Možnosti za delovno nalogo 4: Pozovite ...</p>	<p><i>Kandidatka/kandidat individualno oblikuje poziv.</i></p> <p>Primer:</p> <p>V obratih so pomembne izkušnje starejših delojemalk in delojemalcev, predvsem v kritičnih oz. nevarnih situacijah.</p> <p>So pa dandanes skoraj v vsakem obratu tudi dejavnosti, kjer ne gre brez sodobnih strokovnih znanj ali strojev, medijev itd. To pa po navadi zelo dobro obvlada mlajša generacija.</p> <p>Torej, če želite biti uspešni, poslužite se izkušenj starejših in spretnosti mlajših na sodobnih področjih!</p>